

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor. — fill.
Fél évre 6 kor. — fill.
Negyed évre 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Masojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyitlatter szorokint 40 fillér.

Társadalom nélkül.

Közéleti jelenségeink között elszo-
morító hatásával nem a legutolsó hely-
en áll, a társadalmi kérdésekkel szem-
ben megnyilatkozó tájékozatlanság.

Ami egyebütt manapság ugyszólván
minden politikának a gerince, politikai
állásfoglalásoknak mozgatója, vagy
alapja: az nálunk többé-kevésbé
»quantité négligeable.«

Minden más előbbre való. Közjogi
hajszálfinom disztinkció, telekezeti ok-
vetetlenkedés és kiváltképpen egyéni
kapaszkodásoknak a közérdek köntö-
sével eltakart iparkodásai: mindez a
mi értelmiségünk jól ismert terepuma.

Ám azokat a kérdéseket, amiknek
ismerete, helyes megbírlása és bölcs
eligazítása nélkül hovatovább teljesen
erőtlenülé válik a magyar középosztály:
ugyszólván a mi hozzászólásunk nél-
kül látják el.

Hogy miként lesznek e kérdések
ellátva, annak pl. a mai gazdasági
állapot a megmondhatója. De ki tehet
róla? A miniszteri büroók és más hi-

vatalok dolgoznak és gyártják a tör-
vényeket és rendeleteket. Ám álljon
elő, aki meri mondani, hogy a büroók
termelik azokat az eszméket, amik a
népek sorsán valóban lendítenek. A
társadalomnak kell itt közremunkálnia.

Ámulattal látom, minő idegen szó
került ki a tollamból. A társadalom-
nak! Hát ilyen is van nálunk? Ki az,
mi az? Hol született, kik a kedves
szülei, mi jusson szólna ha nem hall-
gatna és mit mondhatna egyebet, mint
számárságot azoknak, akik helyette
vannak és élnek virágzó életet, ökleik,
népbutító tehetségük és minden más
oly dolognak a révén, ami számot
tesz akkor, ha nincs erő az emberek-
ben, nincs közérzetlet a népben és
nincs társadalom az államban.

De ne legyünk igazságtalanok. Tár-
sadalom és szociális érzék, mely a
tömegekből szállna fölfelé, mint jelző
füstfelhő, arra mutatva, hogy ott benn,
az önálló akaratnak a tüzei lobognak,
az nincs. De vannak egyesek, akik

dönként apró jelzótáblácskákat tűz-
nek a nép elé! Olyanok ezek, mint a
kinematográf képei. Egy kissé izgatják
a recehártyát, azután eltűnnek a sem-
miségbe. Komoly munka, elszánt és
kitartó, állandó cselekvés nálunk nem
támad a nyomokban.

Mert mi egyéb pl. az agrárizmus és
merkantilizmus jelszava nálunk, mint
pillanatnyi izgalás és nem is annyira
a gazdasági tendenciák irányában.
Ha nem így lenne, ha e jelszavak
nyomán következetes és szívós munka
keletkezne, mely a különböző, ha
mindjárt ellentétes gazdasági irányza-
tokat a legnagyobb erőfeszítés munká-
jához vezérelne? ugy nincs semmi ok
sopánkodni az érdekek eleven küzdel-
men és harcias fölkészülődésein. „A
küzdelem mindennek atyja“ ezt már
Heraklit elmondta és minden egészsé-
ges, eszkozeiben emberséges, vonat-
kozásaiban szociális, tehát a társada-
lomnak mélyebb és szélesebb rétegeit
magához ölelő küzdelem, értékes a
nemzet életében.

Konstantinápoly alá érkezés.¹⁾

Utiraja. Irta: VÉRTESEI KÁROLY.

Látászik már Konstantinápoly. — Leáldozóban a nap. —
A szultán-dsámik. — Feljött a hold. — Kigyulnak a
világító tornyok. — A házak égő szemei. — Műezsinek
éneke. — Áhitat és elragadtatás. — A víz csendjén. —
Álomképeim közt Konstantinápoly.

«A vándor jön, néz és csodál.»

Szemere Bertalan.

Estre kelvén az idő, a derült szép őszi
napon, türelmetlen sóvárgással egyre izgal-
masabbá vált a hajón az ebéd ideje. An agi
szervezetünk jóval többet fogyasztván a ten-
geri ut alatt, ragaszkodtunk az asztalokhoz,
de mikor az áróczekőteleken legmagasabban
kuszó matróz megadta a jeladást és egymás-
után jöttek bemondni megbízottaink, hogy
látszik már a távolban — ha elmosódva is

¹⁾ Mutatvány szerzőnek «Konstantinápoly» című sajtó-
alatt lévő 63 képpel illusztrált utirajzából. A díszmű
ára 6 korona. Előfizetheti a szerzőnél Zomborban és a
szerkesztőségünkben.

— Konstantinápoly, vágtyól elfogottan, csa-
patonként hagytuk el az asztalokat, mentünk
fel a fődélzetre, látni a világ legszebb pano-
rárájának a kibontakozását, a világszép vá-
rosnak Aphroditéként²⁾ való kikelését a csob-
banó, ezüstös habokból. Fiatalabb utitársaink
az árbozok hágcsoira is felkaptak. Égő vágy
fogott el valamennyiünket, hogy Konstanti-
nápolyt minél előbb láthassuk.

Szívet dobogató látványok és jelenetek.
Ütereimet mintha láz hajtana. Mohó vágyó-
dással közelebbre hoztuk az üvegekkel, a
tenger által körülhullámozott Hercegszigeteket,
melyek a Márványtenger hullámaiból, mint
uszó sziklák merültek fel. A szép c-oporli-
szigetek kupjai, festői fekvésű zárdákat hor-
danak a hátukon. Közelebbre hoztuk az ázsiai
parton Kadiköit, melynek a helyén állott a

²⁾ Aphrodité, a görögök Vénusza, a női báj és szere-
lem istennője. A tenger habja szülte, lábai alatt meg-
szóldult a fű. Ellenátlatatlan volt. Az istenek atyját,
Zeust is szerelemre lobbantotta.

negyedik, az egész földkerekségére szóló zsi-
nat megtartásáról nevezetes Chalcedon. Kö-
zelebbre hoztuk a padisahák szép fővárosá-
nak a látképét. Az, mintegy megtestesült
földérelom, bontakozik ki előttünk a távlat-
ban. Ekközben mi is egyre jobban közeled-
tünk a fölötté szépen fekvő, nagy multtal
bíró városához; a kapitányunk gyorsíja a hajó
menetét.

Az alkony fényében, a hármás tengerből
végre egészen kibontakozik a világszép város.
Lelkemben mindinkább erősebb a vágy, látni
azt. Végre láttam belőle annyit, a mennyit
csak a széles szemköröm felfoghat.

Hajónk a Régi Szerájhoz kanyarodván,
horgonyt vetünk annak közelében, a Galata-
torony irányában azon a ponton, a honnét
az Arany Szaru és a Boszporusz, Európa és
Ázsia, ciprusokkal koronázott halmaival, egy
tekintet alá esik. Tüneményes szépségű lát-
vány.

Leáldozóban a nap, vér tódul a képére. A

P. és C. Habig
cs. és kir. udvari kalapgyárosok és udv. szállítók

legújabb őszi és téli kalapok, hen-
ger kalap (Zylinder) készítményei, melyeket
általánosan a legfinomabb minőségeknek is-
mernek, már megérkeztek és kizárólag

Roth Armin kalap-, cipő és
uri divat üzletében
nagy választékban kapható.

Azért nevetséges az a politikai formalizmus, mely vizenyös frazeológia jával elakarja űtni az ilyes mozgalmak jelentőségét; mely a „harmonikus együttműködés“ közhelyével akar kibujni a felelősség, e mozgalmak helyes és az említettük társadalmi irányban való pozitív vezetésének nagy-szabásu feladata alól.

*

De vizsgáljuk, miként jelentkeznek az efajta küzdelmek ottan, ahol a társadalmi összetartozás érzülete korcs, a produktív munka megdőbbszűnt, a szociális együttműködés organikus fejlődése hiányzik.

Ott e jelszavak nem a nemzeti munkának adnak új, az élet időleges alakulásaihoz simuló irányt: hanem a tudatlanság, az üres nagyszájúság föl-váltja aprópénzre, a kapaszkodás föl-használja kötélhágcsónak, a gyűlölet, a beteges bosszuvágy, az előítélet kiforgatja jelentőségéből, hasznos tartalmából és mindezt úgy nevezik: a gazdasági törekvések népszerűsítése.

Téved, aki azt hiszi: hogy ebben azok hibások, akikben e jelszavak inkárnálódnak, akik részben megteremtői, részben hivatott vezérei e mozgalomnak.

Károlyi Sándor gróf és egynémely társának tisztés törekvése, nemes szándoka nem tehet arról, ha e társadalomban hiányzik az értelmiségnek és munkaképességnek, a józan mérlegelésnek, a szociális belátásnak mindazon föltétele, mely nélkül az agrárius

irányzatnak főképpen fonákságai és szertelenségei hullhatnak a nemzetre.

Világos minden gondolkodó elme előtt, hogy az az agrarizmus, mely feudális alapokon, a nagybirtokok tömörülésével szervezkedik, igazában nem a közveszélyt, de még mindnyájunk kedvenc „kis emberét“ sem szolgálhatja.

Aminthogy az sem lehet kétséges, hogy nem teszi ezt, a nagytőkének, a börze szeparatistikus érdekű intézőinek az érdekszövetsége sem.

Ezen természetes egyoldalúságokon a társadalomnak kellene változtatnia. A társadalmi erők értelmisége és szociális belátása adhat egy-egy irányzatnak a nemzeti életre haszonnal járó jelentőséget: az terjesztheti ki ezen irányzatokban rejlő nemesebb tartalmat a gazdaságilag gyöngébb elemekre.

És akkor a „kis ember“ jelszó alatt üzött választási humbug, nem lenne az összes ilyes humbugok barnumi példánya.

*

Ami ez unalmas elmélkedésekbe életet lehelhet: az aktualitás, arról nem szeretnének megfeledkezni. Ime itt vannak a képviselőválasztások. Tagadhatatlan, a jelöltek, a kortesek és tekintélytartó vagy tekintélyre áhító polgártársaink és született vezéreink már megmozdultanak. Folyik az összeküvés, az alku, a lazás kiegyenlítés a személyek apró érdekei és mikroszkopikus hiúságai körül.

Sustorog a levegőben néhány vá-

lasztási jelszó. Agrarizmus, ultramontanizmus, szabadelvűség! Különösen az utóbbi. Minő szép dolog is nálunk ez az „utóbbi“. Csak nézzük meg közelebbről, ki mindenki esküszik rá e hazában. Mert itt a szabadelvűség ama krinolin, mely minden termetet, ha még oly hitvány is, kigömbölyíthet.

Szóval benne vagyunk a tiszta, az eszményi választásokban. Mozognak. Olyan ez, mint a hernyók vándorlása a leveleken; maga a fa törzse: a magyar társadalom, az mozdulatlan. Ahhoz nem is igen van szavuk a jelölteknek. Annak még csak meg se mondják, mi a nézetök, mi a hitök, a társadalom modern kérdéseiben, érezhető forrongásaiban és alig lebirható összeütközéseiben. De jól van ez így. Mert mi a mi tételünk? Hogy társadalom nélkül vagyunk. Nincs közélet, nincs társadalmi érzület, nincs szociális akarat és energia.

Csak egyesek vannak, akik egyesekkel mindenfélére alkudoznak. A társadalom az hallgat: mert fejletlen, még nincsenek beszélő és cselekvő szervei.

Vermes Béla, Vojnits Sándor.

Ehhez a két névhez fűződik ezuttal Szabadka városában a már megindított választási mozgalom. A város polgárságának az a része, amely a szabadelvű párthoz számítja magát, e két névvel igyekszik diadalra juttatni a szabadelvűség zászlaját!

Nem lehet célunk ezuttal, hogy a két köztisztviselőben álló fiatal volt orsz.

Sztambul¹⁾ magaslatain trónoló császári²⁾ dsámik kupolái, mint megannyi földgömbök, és a karcsu, márvány mináretok, silhouetek, mint megannyi obeliszk, belevágódnak élesen határoltan, az égbolt szétömlő arany fényességébe. Belerajzolódnak az égereslésbe az Aja Szófia négy mináretjével, aranyos nagy félholdjával, — az Achmedijeh hat mináretjével. Látványosság számba megy a hat mináret, azokon első akad meg a Márványtenger felől jövőnek a szemé, mert a távlatból olyanok a mináretok, mint a templom mellé rakott óriási gyertyatartókba tűzdelt nagy gyertyaszálak. Ezek mellé sorakoznak Bajazid, Szolimán, Mehmen, II. Mohamed, Szelim szultánok két-két minárettel bíró architektúrái, melyek a határos világításban utólráhatlan szép, feledhetetlen emléktű képet kápráztatnak szemünkben. Templomtornyok, egyéb kupok ezer-azásra. Mintha valamennyit izzó, folyó arannyal öntötték volna le, mikor a nap visszacsütött rájuk.

Alkonyra hajlott a nap. Bearanyozta a tenger tükret, a partot és mindazt a mi a parton épült és nőtt. Minden hűvös fényben

¹⁾ Sztambul, jól őrzöttet, Isztambul, Iszlámvárost jelent, az iszlámizmus teljességével. Konstantinápoly-nek is nevezik a törökök Konstantinápolyt, ritkábban.

²⁾ Konstantinápolyban 13 császári dsámi van. Legfényesebb I. Szolimáné.

tündökölt, mikor vészszíbe borult, lebukott a nap.

Hat után érkezvén, ki sem szállhattunk, ki sem rakodhattunk a hajóból. Hajnalszürkületig nem is akartunk. Elterelők magunktól a máhavióket.

Eszállván a kazántűz füstje, a földézetről, a hajó korlátán kihajolva nezzük a nagy izomerejű hamálok czipelkedését a parton. Nagyon nagy az a teher, a melyet meghrnak. Igazolják a keleti közmondást, melyet még Egyiptomban hallottam, hogy „az ember erősebb a legerősebb pálma sudaránál.

Lebili cselő hatással volt reám nézve a keleti hét halmon épült hármás városuk ez a pompázása, mely az egykori megara gyarmatosok picziny fészkeiből, ilyen nagyra, fényes látványosságra lendült fel.

Meghalt a tükrrály. Alkonyu'ata után, mikor az utolsó hunyó sugár is ellűnt, homály kezdte takarni a távoli bérceket és a közeli halmokat, föllépet a hold, ez a legjobb színező, hogy ezüst sugaraival a hűtést bennünk növelje. A csillagok az áthidalatlan űrben egymásután űltek le az égbe, a melyen azután láthatóvá vált Csaba királyfi serege menyei csapatának az útja.)

¹⁾ Csaba Attilának volt a fia; összevessett a testvérével Aladárval az apai örökség fölött. Előbb Csaba győzött a vitéz hunnyalval, de azután elfordult tőle a

Az estborulat egyre jobban növekvő homályában, kigyultak Szkutári, (Üsküdar), Galata és Sztambul világító tornyai a földön, kigyultak a fényes égi testek az égen és az enyhén ringatózó tengervíz apró hullámaiban csillogtak. A tenger vízének a mozgása megsokszorosítja az amugy is sok fényt, a szikrázó sok képet, tündérmesésen szép képet. Ez a város, ragyogó egy város, a nap fényében, esti világításban egyaránt. A hold fényvetése folytonosan ezüstözi a tenger vízének a szelid emelkedését. A tenger szivverésétől szinte ezüstösen lelt márványos a Márványtenger. Csillogott a gazdag szivvegyülék.

Néztem a fölöttiem kéklő, örökké noszólygó mennyholozaira, néztem a fénylő vizre. Tétova szemekkel néztem a legnagyobb Iszlám- város egymás tőle épített házainak az égő szemére, azoknak a csillámára és a sok hajó árboz magasán a kifeszített köteleken szivvenesen égő szemeknek a fényvetésére. Egnémehadi szerencse s a mai Ó-Buda tőjékán megveretett Csaba Görögországba menekült anyai nagytatyához, csapatából háromezret az erdőlyi hegyek közé menekült, a hunn monda szerint, ezek a mai székelyek. A székely népmonda az ég fehérés sávolját, az apró csillagokból a ködfoltokból álló Tejutat Hadak-útjának nevezi a Csaba mondaóól kifolyólag. E szerint az égi szellemek segédcapatának a lópatái hagyták a mennyboltozaton a halvány sávot.

képviselőnek a nyilvánosság előtti propagandát csináljunk, — nyíltan és őszintén szólva azért nem, mert ez teljesen fölösleges. Jól emlékezünk még mindannyian az elmúlt választás mozgalmaira, hogy mindkét képviselő népszerűsége erejével a szokásos alkotmányos küzdelmek során lett megválasztva. Jól tudjuk hogy ezáltal is, amikor különösen az egyik ellen, Vermes Béla ellen erős akciózt fejtene ki — az eredmény ugyszólván feltétlenül már előre is bizonyos, hogy mindkét képviselő neve ezuttal is diadallal kerül majd ki a szavazóurnából!

Szabadka város lakossága súlyt fektet arra, hogy a saját szülőitei képviseljék a parlamentben. Ez a lokálpatriotizmus megbocsátható annál is inkább, mert a tapasztalat is eléggé bizonyítja, hogy a képviselő részéről egy kis jóindulat, őszinte törekvés sokszor többet lendít a város ügyein, mint az az országos nagynevűség, amely csak önmagának tetszeleg és amely a mandátumot csak a saját haladása lajtorjájának tekinti.

Vermes Béla és Vojnits Sándorról jól tudjuk, hogy mennyire szívükön viselik a város érdekét, — sőt hogy amikor e város lakóinak igazságos külön érdekéről is van szó, akkor is sohasem kimélnék időt és fáradságot, hogy előzékeny jóakarattal polgáraink jó ügyeinek segítségére legyenek. Ne tekintsük ezt viszonszolgáltatnak azért a bizalomért, amelylyel őket minden-

esetre megisztejlük, — hanem lássuk ebben csak a dolgok természetes rendjét, hogy azok, akiknek mi tiszteletet és bizalmat adunk, minden irányban hálások akarnak lenni velünk szemben.

Igaz, hogy széles Magyarországon nagy számban találhatnánk jónevű embereket, akik tudás avagy ékesszólás dolgában felülmúlják őket. — de vajjon ez képezi-e az elbírálás alapját, amikor a képviselő személyét válogatjuk? Ennél még fontosabb az, hogy képviselőink megbízható, városi érdekeinket szívükön viselő jellemes férfiak legyenek.

E tekintetben pedig a legszigorubb igények is kielégítésre találunk Vermes Bélánál és Vojnits Sándornál. Tudjuk, hogy egyikök sem adja majd oda magát a liberáliszmus alásására, tudjuk, hogy akként nem változhatnak sem a kormányok, sem a viszonyok, hogy ők szavazatukat a hirdetett elvekbe fitköző ügyek támogatásához odaadják. Ezt már a multban is igazolták magatartásukkal.

Jól tudjuk, hogy manapság az országgyűlési képviselőnek kettős feladata van. Első sorban is mint az országos törvényhozás tagja érdeklődéssel kell viselnie az országos ügyek iránt — de mindentűt reájuk rójjuk a lokális érdekeket is. Nem azt kívánjuk tőlük, hogy hazabeszélgetéssel fitogtassák beszélőképességüket, hanem hogy ahol a város érdeke kívánja — istápolják azt és amit csak érdekünkben tehetnek, tegyenek érettünk.

A tapasztalatok igazolják, hogy mindkét képviselő népszerű nemcsak ilthon nálunk, és helyi hatóságunknál — de nevük jól hangzó név odafent is a kormánykörökben, a miniszteriumokban és a többi országos közhivatalokban. Jól tudjuk, hogy számtalan esetben, amikor küldöttségeinket vezették — mindig készséggel fogadtak bennünket odafent és nem egy siker éppen csak az ő intenciójuknak, jó tanácsuknak köszönhető.

Szabadka város polgársága tehát nemcsak az igaz szabadelvűség ügyét, — de a saját jól felfogott érdekét is tartja szem előtt, amikor újból megválasztandó bizalommal írja fel a választási zászlókra a két jól hangzó nevet!

A közügyet szolgáljuk mi is, amikor e város lakosságának oroszlanrészevel tartunk és amikor Vermes Bélát és Vojnits Sándort mint ujonnan megválasztandó képviselőinket éltetjük.

Választási mozgalmak.

Szabadkán a központi választmány tegnapi ülésén a választás határnapját október hó 5-ikére tűzte ki.

A központi választmány ülésén Mamusich Lázár polgármester elnököt. Megjelentek: dr. Békeffy Gyula, Vermes Béla, Aradszky Pál, Polyakovics József, Baich Gergely, dr. Klein Adolf, Krenczlein József és Neorcsics Szaniszló.

A jegyzőkönyvet dr. Bolits tb. jegyző vezette.

Mamusich polgármester az ülést megnyitotta és dr. Bolits felolvasta a belügyminisz-

lyik piszálkáló zöld fény, mint a rezgő szentjánosbogáré. A homály derült tőlük kedvesen.

Hallgattam a műezzeinek mélabus énekét, melyet kétszáz nagy dsámi és hétszáz kisebb mosé és mecset sugár mináretjéről a világ négy tája felé hangoztattak. Erősebb volt az az eleven harangok hangja közelről, elhaló távolról. Alig hagyja el az egyik istenszolgá, rázendíti a másikat, és az imadal száll tovább és tovább... Száz meg száz torokból rezgő imahirdetés verődik vissza a falakon, magaslatoikon és a vizek tükrén. Mind, mind azt hirdeti, hogy az Isten nagy, Allah, hu akbár. Mind az Istent dicsőíti és emlegeti Allah prófétáját. „Nines más Isten, és Mohamed az Isten prófétája“.

Ahitat fogja el keblünket; emel. Gondolatban mi is imádkozunk ahhoz, a ki Ur, világokon; felfohászokodunk a miért Konstantinápolyt látni, megérnünk engedé.

Az élet beese, érzékeink egészsége, hatványozottan fokozza beennünk az életörömet, hogy a fárasztó ut után ilyen nagyon sok szépet látunk egyszerre.

Egyik meglepetésből a másikba sodort Konstantinápoly látása. Hovatovább néztünk az utánaóhatlan színvegyűlékben, mindegyikünk új és újabb szépséget fedezett fel. A csodálat hangja száll tova az ajkunkról.

Európa és Azsia eme összeálló, egymást kiegészítő végpontján, a keleti ég alkonyi

világítását látva, elmondhatjuk, hogy csupa ragyogás az.

Az álmos tengervíz csendjén elmélázok, végre szótalanná válok. Ne háborgasson akkor senki sem, mikor elbűvölve állok és ilyen ritkán adódó belső örömet élvezek. Az igézet néma csendje, jó időig ellartott.

Minden magasztalás, üres szószaporitássá válik. A mesés lündervárost, a hármastengerből mint kél ki, látni kell, — és a ki látta, a két világrész földén elterülő, a csodáknak erkélyszerűen épített ezt a városát, az élvezte a látványosságok teljét, annak igazat kell adni Kecskeméthy Aurél nagy mondásának: „a ki ezt látta, mindent látott, a ki ezt nem látta, az mitsem látott.“

Az elragadtatás gyönyörében, elfeledtem a „városok városának“ látásakor mind, mind azt a sok szépet, nagyszerűt és elbájolt, a mit három világrészben láttam, magasan fent és mélyen alant, mert ez a világ legszebb pontja, és a miként a keleti költők méltán nevezik: „a világ anyja.“ „Ummedunya“, „Az üdvösség kapujának“ is szeretik nevezni a törökök, szép fővárosukat.

A rájövő éjszakán, az ingó-ringó hajóágyban átom nem jött a szememre, mikor a régi

*) A keleti költők és népek kiválóbb városait találó epithetonokkal illetik. Így nevezik Kairót az iszlámban Konstantinápoly testvérvárosát, Kahirának, vagyis „a városok gyémántgyöngyének.“ Damaskust pedig, a mely keleti jellegét a legjobban tartotta meg: „Kelet gyémántgyöngyének.“

álmainnak a megtestesülését láttam. Előbb a nap glóriájában, később az est pompájában, végre a Mindenható örök törvényéből kerengő fényes égi testek világításában. Nem feledem a Vénusz fényességének milyen tetőpontján állt. Az éj nem szolgált a gyönyör e városának takarója gyanánt teljesen. Ahol annyi a fény, nem érvényesülhet a homály teljesen.

Konstantinápoly, az Oszmanidák khalifa városának a fényes nevénél, nincs ismertebb városnév a kerek világon.

A város öregeste elpibent, de én újra és újra fen vagyok. Vissza-visszanézek az ifjkorom álomképeire és ezek között a soha meg nem szűnő vágyakozással látni áhitott Konstantinápolyt, a számos látóvalólal ékeskedő világvárost megtestesülve látom, kimagasló helyen látom. Valóra vált az álom Életre váltotta óhajaimat Konstantinápoly. A képzelet a valósággal egyezett.

Ringat csak ringat a Márványtenger hulláma... Csak az öreg éj óráiban aludtam.

A hajnalcsillag önfényében virrasztott még, mikor hajnalhasadáskor, a nap sugarai utat nyitottak maguknak. Talpon voltam, hogy virradó éjjel, a hajó födéletéről gyönyörködhessek a pirkadó, lángoló hajnalban és az előttem elterülő csodaszép városban, Szám-hulban. Erre vörösös színárból a mosolygó nap felbukott. Hijnali szellő legyint meg az arcomat.

ternek a központi választmányhoz infézett leírát, mely 500 példányban kinyomatni rendeltetett.

Ezután a választás határnapja, az elnökök és a választási sorrendre vonatkozólag történt megállapodás a következőkép:

Az első választó-kerület két szavazatszedő bizottsága előtt, a Beléri (Vörös-ökör) iskolában szavazni fognak a következő sorrendben: az 1. szavazatszedő bizottság előtt a város IV. köre, Tavankut, Kelebia, Tompa pusztá, a város III. köre, Vántelek, Györgyén pusztá; a 2. szavazatszedő bizottság előtt a város II. köre, szegedi szőlők, Radonóvácz, a város I. köre, Zohnaticza és halasi szőlők.

A választó kerület választási elnöke, egyúttal az első szavazatszedő bizottság elnöke Vermes Béla, helyettese Scossa Zoltán, jegyzője Milassin József, h. jegyzője Hubay Gyula.

A második szavazatszedő küldöttség elnöke, egyidejűleg a kerület választási elnökének helyettese Váli Gyula. Ennek helyettese a küldöttségnél Dulich Máté, jegyző Alapfy István, h. jegyző Kubatovics Jakab.

A második választó kerület választási elnöke ifj. b. Vojnich Sándor, helyettese Rieger Mihály.

A választó-kerület első szavazatszedő küldöttségének elnöke a választási elnök, helyettese Hegedüs János, jegyző Kuluucsic Jakab, h. jegyző Sinkó Antal.

A második szavazatszedő küldöttség elnöke Rieger Mihály, helyettese Raics Milán, jegyző Vojnich Andor, h. jegyző Piukovich Antal.

A második kerület választási helyisége a közs. főgimnázium. A választók ebben a kerületben a következő sorrendben járulnak szavazás végett:

Az első szavazatszedő küldöttség elé a város V. köre, buckai szőlők, napkeleti és napnyugati ugarok a város VI. köre és Sebesits.

A második szavazatszedő küldöttség elé: a város VII. és VIII. körei, Ludas, Nagyfény és Verusics puszták.

Végül a központi választmány felkérte a polgármestert, hogy a választók névjegyzékének másolatait díjjegyzéket állapítson meg. Ezzel az ülés véget ért.

Az önkormányzati kerületben dr. Pataj Sándor a Kossuth-párt jelöltje ma d. e. 9 órakor Sándorban, d. u. 3 órakor pedig Csantavéren tartja programbeszédét. Bezeredy István pártja erősen szervezkedik, mint az előjelekből ítélhetjük, ha pótválasztás lesz, csak Bezeredy és Pataj között lehet, miután utóbbinak Csantavéren és Moholon nagyon erős a pártja.

A tovarisovai választó kerületben a választási mozgalmak eddig még nem vertek nagyobb hullámokat. A választó polgárok úgy látszik, az idén az ügyszóhoz méltó komolysággal fognak az urna elé lépni, mert a titkosan működő néppártnak és illetve korteseinek: a rk. papoknak és tanítóknak ez alkalommal sehogyan se akar sikerülni a kedélyek felizgalása, úgy hogy előre látható, miszerint az ezen évűh választókerületnek egy negyed évszázad óta képviselője: Gromon Dezső államtitkár fog semmi nagy szótöbbséggel győzedelmeskedni a most már semmi jelentőséggel nem bírós és csak a rk. papok által — a választók megkérdezése nélkül — felállított néppárti ellenjelölt felett. Gromon Dezső a szabadelvű pártot meleg hangú táviratban értesítette is már, hogy a neki újra feljárn-

lott jelöltséget elfogadja. — E kerületben a néppártnak kudarcra már most is megállapítható.

Az öbesei választó kerületnek képviselő-jelöltjei a következők: Szücs János néplantó, Popovits Pántó bács-petrovoszelei szerb plébános, Radovánovits nyvidéki ügyvéd és Grünbaum Pál dr. ó-becsei ügyvéd liberálisok. — Sturm György Kossuth párti, Goldner Adolf dr. fővárosi orvos szocialista és Terék József Ugron-párti. A néppárt szintén mozog és szervezkedik, Kovács Ferenc Ó-becse alsóváros plébánosa nagymérvű agitációt fejt ki Mihálovits Endre temerini plébános érdekében.

A verbász-kulai kerület Kossuth-párti programmal Kemény Miklós dr. budapesti ügyvédet jelölte Dr. Hadzsy János ellen.

Különfélék.

5662.

Szept. 14.

A zsidó számítás szerint a világ 5661 éves. Ma van a zsidók új éve az 5662. esztendő első napja.

A legnagyobb zsidó ünnep, mely két napig tart. Keltős ünnep most, mert az első nap szombatra esett. A zsidók üzletei zárva vannak. Ezt meg a hosszú napot minden zsidó megünnepeli. Nem dolgozik, templomba megy, imádkozik.

Két imaházba szorult ma a szabadkai zsidóság. A nagyobb rész, a tehetősebbek a régi rozoga zsinagógába, a kisebb rész a község-háza termébe. — Szűk mind a kettő. Tele volna akkor is, ha felannyian volna benne, mint amennyien most vannak. Jövő évre azonban kész lesz az új, szép nagy templom, amelynek falazata már ugyszólván teljesen kész. Most ütik le az 96 fenyőfa pilotát, amelyre a nyolc közszlopot építik, ezek fogják tartani a karzatokat is.

Bámulatos és nem dicsérhető eléggé az a lelkiismeretes szorgalom, amelylyel a templom-építőbizottság elnöke Kunetz Ignác az új templom építését ellenőrzi. — Hetek óta, naphosszat ott van az építkezésnél és igaz szeretettel, fáradszónal buzgalommal ügyel ugyszólván minden kódarabra.

Jövő év augusztus havában — minden den valószínűség szerint — kész lesz a monumentális épület, mely egyike lesz a város legszebb palotáinak.

Most azonban még ott szorongnak a zsidó hívők a régi zsinagógában és áhitattal imádkoznak és hallgatják Lifschitz főkántör szép énekét, melyet Berger Lipót karvezető biztos vezetése alatt a vegyeskar kísért precízitással. Klopfer Gilka kisasszony felűnő meleg, csengő szopránja gyönyörűen érvényesült a kitűnő karénekekben. —ó.

Habinyák Antal és társai.

Egy jótékony mulatságot rendeztek Habinyák Antal és társai: Mojzes Lajos, Szloboda Péter és Rukovina István.

Sohse láttam ezeket az urakat. Azt tudom azonban felőlük, hogy szabósegédek és hogy derék becsületes emberek.

Becsületes, derék emberek, mert ennek a hónapnak az első napján a városligetbe mulatságot rendeztek és 85 koronát, a mulatság tisztá jövedelmét, a szabadkai szegény tanulóknak, 10 koronát pedig a Szent Antal kegyere jótékony egyletnek adták.

De nemcsak azért említem meg ezt a dolgot, hanem a következőkért is.

Habinyák Antal és társai szabósegédek mulatni akartak; mint a hogy az idén többször is mulattak „jótékony czélra.” Hanem a többi mulatságból a jótékony czélra vagy nagyon kevés, vagy semmi se jutott, pedig hát ezeket a többieket ur, intelligens ifjak rendezték, kik hibátlanul tudnak írni, olvasni sőt s'aválni is, de különösen számolni, míg ezek a szegény szabólegények, a kik nagy betűvel írják a „diszítést” és a koronát, de kicsivel a fillért meg a szegény alapot — 95 koronát adtak egy kis nyári mulatság tisztá jövedelmekéj jótékony czélra.

Nem minden ok nélkül engedte meg a rendőrkapitányság, hogy bele tekintsek Habinyák és társainak hozzá beteresztett számadásaiba. — Nem akarom összehasonlítani az „elszerencsétlenedettek” uri nagy mulatságának számadatait ezzel a szegény mulatsággal, csak azt említem meg, hogy annyira szigorúak voltak a szabólegények a mérlegű összeállításában, hogy még a megmaradt belépő-jegyeket is beszállították a kapitánysághoz.

A szegény szabólegények nagy alázattal kéri a kapitányságot, hogy a 95 koronát fogadja tőlük szívesen és juttassa a jótékony czélra.

14425/1901. szám alatt a rendőrkapitányság a 95 koronát a jótékony egyletnek küldte; ezek köszönetét itt tolmácsoljuk Habinyák Antal és társainak. —

Mac Kinley halála.

Az Unio elnöke ma reggel 2 órakor meghalt Buffalóban.

Mély gyász borult Éjszaka-amerika népeire. Mac Kinley belehalt a sebbe, a melyet a merénylő gyilkos fegyvere rajta ejtett.

A roppant gyászba, a mely az éhök tragikus halálát követi és az Egyesült-Államok határára túl terjedve, az öt világrész minden birodalmára kihat, belevegyül a mérhetetlen elkeseredés hangja, a mely a vadállati anarkisták ellen irányul. A népek maguk is kétségbeesnek már azon, hogy ezeket az elvadult, vérengző elemeket féken lehessen tartani.

— A közoktatási bizottság ma délelőtt a város-háza tanácstermében ülést tart a melyen a gymnasiumban üresedésben levő tanári állásra beadott pályázatokra nézve határoztnak.

— A bács megyei főispánság. Egy nemrég közölt értesülésünk megerősítse a felhívatalos M. Táv. Irodának az a jelentése, hogy Bács megye leendő főispánja Latinovics Pált, a rigyicai kerület volt képviselőjét emlegetik. A főispáni széket azonban — úgy mint a többi megüresedett főispánságot — csak a választások után fogja betölteni a kormány.

— Installáció. Jeszenovics János inst. Györgyi plébános f. hó 22-én tartja installációját. A meghívókat már szétküldték.

— Új plébánosok. Rómcis Gergely és Vinkler Lénárd a szándékos vizsgát letették.

— A főgimnáziumban üresedésben levő magyar-latin tanszékre 4 pályázat érkezett be, amelyekre vonatkozólag a legközelebbi közgyűlés fog határozni.

— Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Vojta József kulai járásági is Lippner Herman szabadkai törvényszéki irnokot kölcsönösen áthelyezte.

— **Eljegyzés.** Gerber Rózsika kisasszonyt özv. Gerber Rudolfné leányát eljegyezte Márkus Simon helybeli nagykereskedő.

— **A szabadkai sport egyesület** 6 tagja Matkovics Miklós tornatanár vezetése alatt az éjjel Budapestre utaztak és részt vesznek a „Budai Torna Club” által rendezett 20 kilométeres gyaloglási versenyben. A szabadkai versenyzők valamennyien Sztantics György tanítványai.

— **A „Bács-Bodrogh vármegyei Agarász Egyesület”** november hó 3-án és 24-én tartja versenyeit. November hó 3-án verseny a „Bács Bodrogh megyei agarász egyesület” vándordíjért (2500 korona értékben). Védő Fernbach Károly. November hó 24-én „a Bács-Bodrogh megyei agarász egyesület” billikom versenye. 1. díj 1000 kor. értékben; 2. díj ezüst serleg. Nevezések a litkár címére Szabadkára küldendők nov. 2-án éjjeli 12 óráig, illetőleg nov. 23-án éjjeli 12 óráig. — **A versenyeken a B. B. vmegyei agarász egyesület** versenyszabályai a mrvadók.

— **Városi Zenedékbe** (régii gymnasium) a beiratás f. hó 16-án kezdődik naponta d. e. 11—12 óráig és tart f. hó 22-ig. Beiratkozhatalni zongorára, vonós- és fuvó-hangszerekre. Tandij évenként 10 frt. Az énektanfolyam — mely a leány növendékekre kötelező — tandíjmentes.

— **A Szabadkai Sport-Egyesület** f. évi aug. 25-én tartotta meg nemzetközi versenyeit, mely alkalmából felülfizettek a következők: Szabadka város közönsége 100 koronát, Szabadkai Alt. Takarékpénztár, Szabadkai Takarékpénztár és Népbank, Közgazdasági Bank, Osztrák-Magyar bank, Szabadkai Keresk. és Iparbank, Takarékpénztár és Zálogház-Részvénytársaság és Szalay Mátvás főkapitány 10—10 koronát, Szabadkai Gazdák és Iparosok Hitelintézete, Lányi Mór 5—5 koronát, dr. Manojlovits János, ifj. Gálly György, Matkovics Miklós 3—3 koronát és dr. Balogh Lajos 2 koronát, a jegyekből és tétekből 740 kor. 95 fillér, összes bevétel 931 kor. 95 fillér. Kiadás 872 kor. 76 fill. Marad tiszta 59 korona 19 fillér. Fogadják ezen nemes sport iránt érdeklődők és adakozók ezuttal is hálás köszönetünket. A versenyt rendező bizottság.

— **Szüreti multság.** Landau Lázár táncztanító szeptember hó 15-én (vasárnap) a „Hungária” szálloda disztermében nemzetközi világposta, serpentin és konfetti csatával egybekötött szüreti multságot rendez.

— **A szennyírat.** A Szegeden megjelenő „Közvélemény”, amelyben csak nemrég Ruttkay Máté tollából cikkek jelentek meg az „Igaz Szó” nyelvezete szerint legutóbbi számban ezt írja: „Szabadka város polgármesterének bűnkronikája. Ily címen egy szennyírat jelent meg, mely egy város közbecsülésnek örvendő polgármesterére legundokabb rágalmait szórja. A rágalmak célja meghurcolni egy férfit, jábbal tiporni azokat az érdemeket, melyeket 18 éven át a város érdekében előmozdításán fáradozva kivivott. A mint értesülünk ez a szennyírat, melyet Szilágyi Gyula egy rovott előéletű egyén írt, nem érte el azt az ered-

ményt, melyet remélt, mert több tekintélyes emberek nyilatkozatot tettek közé a „Bácskai Hírlap”-ban, melyben zászlót bontva állást foglaltak a város polgármestere mellett az ocsmány vádak ellen. A becsületében megtámadott és meghurcolt polgármester, Szilágyi (Scharcz) Gyula ellen a bűnvádi eljárást megindította.

— **Fáklyásmenet.** Mukits Simon, a függetlenségi Kossuthpárt jelöltje tiszteletére ma este fáklyásmenetet rendeztek II. kerületi elvtársai. — Zászlókkal és lampionokkal mentek a Petőfi- és Deák-utcán keresztül a fáklyások a jelölt lakása elé, ahol id. Gálly György üdvözölte a jelöltet, mint a Mukits család sarját, kik mindenkor a független Magyarországiért küzdöttek. Mukits Simon meghatottan köszönte meg az ünneplést, de ő nem a saját személye iránti tisztelet és szeretet megnyilatkozását látja ebben, hanem a függetlenség érzelmé diadalát, ő ez eszmének csak zászlótartója, de az marad mindenkor. — A Kossuth nőta és a Rákóczy induló hangjai mellett oszlott szét a közönség, élteve Mukits Simont.

— **Szurkálás.** Arokszállási Balázs és Talpai Gergő kebleiai parasztleányek összeveszték és előbbi zsebkésével hába szurta utóbbi. A panasz folytán a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Ellopott ludak.** Müller Péter tavankuli gazdálkodó panaszt tett a rendőrségen, hogy az éjjel ismeretlen tettesek 25 drb ludat ellopottak. A rendőrség keresi a tetteseket.

— **Pap Miska** — színtársulatunk volt tagja — versírással is foglalkozik, mint a következő előfizetési felhívásból olvassuk: Egy kötet verset adok ki. A kötet, 4—5 ivreterjedő tartalommal okt. hó 1-én jelenik meg. Nem tudom mivel ajánlani munkás kedvem ez eredményét. Nem hivatkozhatom sikerekre, mert most kopogok be hozzád először — dalt kedvelő közönség. De ha szereted az egyszerűséget: ajándékoz meg bizalmaddal. Igérem, hogy ha kevéssel beéred: megkapod; ha pedig, semmi jót sem vársz tőlem — kelemesen csalódsz. Hogy miről szólnak a dalok? Ő ültet és sirtam. Hoztam kis meséket a délibábos Alföld embereinek hamisítatlan életéből melyeket akkor lestem el, mikor még én is velök rugtam a csárdá földjét széles, jó kedvemben. Azóta kipádimumentozták a csárdát. De én most is a régieknek látom. Lelkem melegével fogom körül és nótázom meg az én sáros kezű cigányomat, — meg a Jóska gyereket A kötet címe: „Nóták”. A könyv előfizetési ára 2 korona. Gyűjtőleveket tiz példány után egy tiszteletpéldánynyal szolgáltok. Papp Miska, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja.

— **Telekkönyvi Mintatár.** A Telekkönyvi Tisztviselők Országos Egyesülete felhívást boesájt ki, hogy az egyesület választmányi- illetve szakkbizottsági tagjai, az ismert telekkönyvi írók: Sági János és Vajda Adolf által írt: „Telekkönyvi Mintatár” című munkát rendeljék meg. A szakkövekben rég óhajtott munka, a telekkönyvi bejegyzések egyöntetűségét czélozza. E munkából lukus is megis-

meri a lelkükönvet. A munka mellé 18 telekkönyvet csatolnak, a melyben összeponostitják az összes előfordulható bejegyzéseket. A munkában végzés-, kérvény- és okirat mintákat csatoltak. Az egyesület szakkbizottsága megvizsgálta a művet. Azt a bírósági tisztviselőknél, községi jegyzőknél, pénzügyi- és pénzügyintézetli tisztviselőknél, szóval mindazoknak, mint nélkülözhetlen könyvet ajánlja, a kiknek a telekkönyvvel dolguk van, Az írók tekintettel voltak a polgári törvénykönyv tervezőire. A megrendeléseket az egyesületekhez (Budape. I, V., Alkotmány-utca, törvénykezési pa'ota) kell intézni.

— **A Nagy Képes Világtörténet** 133. füzete látot most napvilágot. E füzettel a vállalat VII. kötete záródik le, mely kötet a reformáció korát tárgyalja. A reformátorok életét és hatását rajzolja a kötet kitűnő szerzője, dr. Marczali Henrik és életük rajzát szerencsésen olvasva össze a kor hatásával és mozgató eszméivel. Hatalmas korszak zárul le ezzel az emberiség történelmében. Az emberi gondolkodás új és minden eddiginél hatalmasabb lökést kap, szabadabb tér nyílik meg előtte és az emberekben feltámadt a kritika, mely attól fogva a tizedik muzsálya lesz, mely pusztit és terem. Az emberi elmének kifejlődésében nagy és hatalmas változás jelent e pillanat, gondolkodás bizottságának és realitásának minden eddiginél erősebb feltűnését mutatva. Az emberi elme, melynek fejlődése lehet csak a világtörténelemnek igazi tárgya, ettől fogva új fegyverekkel és nagyobb lépésekben halad czélja felé, hullámai nagyobb gyűrűzésekkel futnak a parthoz, mert mind nagyobb és nagyobb területen hatnak az egyes eszmék. Vége minden romanticizmusnak, oda van Hellas és a Renaissance minden bűbája, oda az arabok és keletiek mythikus nagysága, oda Róma fenséges ereje, oda a lovagkor hősi erénye, misztikus vágyódása a Végtelen után, oda mindez a nagy költőiség, a mely eddig az emberi szívet elöltötte. Új korok, új emberek jönnek, Erzsébet és Cromwell, IV. Henrik, XIV. Lajos és Turenne, Bethlen Gábor és Gusztáv Adolf korszaka. Ime az érző és képzelő emberek helyében a gondolkodó és kritikus fők, a kik nem képzelődnek, hanem számítanak, nem álmodoznak, hanem terveznek, nem remélnek, hanem cselekszenek, a kik az elmének megtisztult és kiélesült fegyvereivel küzdenek. Ime a modern ember ősei. Ezt a kort oly szépen és behatóan írta meg Marczali Henrik, hogy kötete valóban diszere válik irodalmunknak. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek) Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői út 18. sz.) s minden hazai könykereskedés után.

— **Hol vegyünk cserépkályhát?** Ott, ahol a legjobbat, legszebbet és mégis a legolcsóbbat lehet kapni! Nincs az a külföldi czég, amelynél szebb és jobb cserépkályhákat lehet kapni, mint Szabadkán **Dániel József** kályhagyárában. Hazai iparosainkat kötelességünk

Foulard-selyem

65 kr-tól

frt 3.65-ig, ugymint mindig a legújabb fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem”-ben 65 kr.-tól frt. 14.65-ig méterenkint — sima, csikos, mintázott damastok stb. menyassonyi-selyem 65 krt-tól — frt. 14.65. sely-foulard mintázott 65 kr.-tól — frt. 36.5
selyem-damastok 65 „ „ „ 14.65. bál-selyem 60 „ „ 15.5.6
sely-bastruha ruhája 8.65 frt. — „ 42.77. selyem-grenadine 80 „ „ 17.7.6
méterenkint, dij-, vámentes, házhoz szállítva. — Minták postafordulattal. — Svájcba kettős bélyegilleték.

G. Henneberg, selyem-gyáros, Zürich. (cs. és kir. udvari-szállító.)

pártolni, különösen akkor, ha versenyképesek és hogy *Dániel József* cserépkályhái minden kritikán felül állanak, arról mindenki meggyőződhetik.

— **Mi szükséges minden hölgynek?** Széptiszta, üde arczbőr. Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon ismert és kedvelt Földes-féle Margit-krém, használata által érhető el. E törvényesen védett arczkondócs sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz a szeptől, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal rózsás színt ad. Nagy tégely 2 kis tégely 1 korona. Kapható a készítőnél Földes Kelemen gyógyszerész-nél Aradon és minden gyógyszerésznél.

Kortés-dalok.

— A legújabb tiszta választásokhoz. —

A Bácskai Hirlap saját házi poétája felhívásunkra megkomponálta az ideai választások kortés-dalait. Itt közöljük azokat. A sikerült dalok csakhamar szájról-szájra fognak szállani, — a választások prózája mellett jól esik majd egy kis poézis. E dalokat annál is inkább adjuk közre, mivelhoggy jóízű, humoros tartalmuak, kedélyesek és bár erősen szabadelvű párti kottára vannak írva, de azért a másik félre se lesznek kellemetlenek. — Ha már adót fizetünk, legalább daloljunk hozzá; — a legelső tiszta választás nótái a következők:

Érik már a . . .

(Csicsóné dallamára.)

Érik már a kecskerágó
Elbukik Mamuzsich Agó
Csicsóné, galambom
Bizonyos, hogy elbukom!
Akkor kisebb lesz a rangja
Nem lesz oly öblös a hangja
Csicsóné stb.
Földig ér majd le az orra
Nem jár többet díjszótorra
Csicsóné stb.
A tüzet akkor nem szítja
Akkor majd a Simont szítja!
Csicsóné stb.
Most még a Simont dicséri,
Ameddig a borát méri
Csicsóné stb.
De ha majd elfogy a bora
Más lesz akkor az ő sora!
Csicsóné stb.

Azért, hogy én . . .

(Azért, hogy én be vagyok sorozva) dallamára.

Azért, hogy én Mukits Simon vagyok,
Szabadkán mégis csak elbukhatok.
Ha a Vermes letalálna győzni,
Jaj Istenem ne engedj lefőzni.

Azért, hogy én Vermes Béla vagyok,
A Mukicscsal hát biz' kiállhatok.
Inkább sohse igyék bort e gége,
Semhogy Mukitsnak legyen többsége.

Azért, hogy én Vojnits Sándor vagyok,
Jól tudom, hogy én el nem bukhatok.
Minden ember a kortesem nékem,
Nem muszájból szavaznak énnékem.

Azért, hogy én a Nagy Ágyú vagyok
Haragszanak én rám a sok nagyok.
Az ujságba is kiszkeresztettek,
Alighanem bolond gombát ettek.

(Tarara-bundlié dallamára.)

Megy a nagy fátylászmenet
Most jelölnek engemet
Képvisező lenni jó
De kevés a szavazó!

Tarara-bundlié stb.

Édes Gálffy títikám
Bogár szemű Szállkám
Elbukni ne hagyjatok
Mert akkor megpukkadok!

Tarara-bundlié stb.

Ágó bácsi jól vigyázz
Mert a hideg majd klráz,
Ha nem lesz sok szavazat
Megnyomom a torkodat!

Tarara-bundlié stb.

Vermes és Mukits Simon
Megbirkóznak egy napon,
A Vermes biztos hogy győz
Akkor Mukits lekvárt főzi

Tarara-bundlié stb.

Est a kerek erdőt . . .

Est a kerek erdőt . . . dallamára.

— Éneklj egy VI. köri kortés. —

Est a kerületet járom én,
A sok szavazóját várom én
Bizonyos, hogy bukik Simonom,
Amivel hogy őt én pártolom!

Magyar-Bunyevác dal . . .

(Ismeretes dallam.)

Kad szam bio a hatodik körbe
Beleestem u veliko pörbe
Kérték tülem voksom zabadáva
Hogy szavazzak Mukits czédulára . . .

Ne treba mi—to je sto sam kazo
Oda megyek ahun szavaz Lázó . . .
Sta me tiće mit szól Simon rája
Voksolok a Vermes czédulára!

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

A város közönsége iránt mindenkor érzett tiszteletem tiltja, hogy e helyen Szilágyi (Schwarz) Gyula személyével foglalkozzam, — azonban kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy ellene a bűnvádi eljárást megindítom, a mikor is az „Igaz Szó“-ban és a pamfletben foglalt alávaló gaz rágalmainak bizonyítására Tisztelettel

Wenczel Lajos,
számvevő.

*) E rovat alattiért nem felelős a Szerk.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

BRAUN HENRIK.

HOL?

Csankis Krausz és Fischer könyvnyomdájában készült a legszebb nyomtatvány.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

SELYEMÁRUHÁZA

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Az őszi és téli

Ujdonságok

teljes választéka raktárra érkezett. Czégünk elve csakis „First Class“ gyártmányok elárúsítása. Czégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső s leghíresebb gyárosaival közvetlen összeköttetésben áll; az általunk lekötött minták és minőségek kizárólag czégünknel szereshetők be.

Minden egyes árucikkben

föltétlen szabott ára,

nyíltan, számokkal van jelölve ennél fogva a tulbecslés teljesen ki van zárva.

*
Minták a vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

SELYEMÁRUHÁZA

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

A Szabadkai Lovverseny Egyesület Verseny-programmja

1901. évi szept. hó 15-én d. u. fél 3 órakor

I. Mezőgazdák versenye.

1000 korona. Ebből 700 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak és 100 korona a harmadiknak. Táv. 1400 méter. Futhat minden szabadkai gazdának legalább két év óta tulajdonában levő 3 év és idősebb félvér lova. Teher 3 év 63 kl. 4 év és idősebb 68 kl. Mének 1½ klg. több; oly ló mely már ezen díjat egyszer nyerte, nyeres esetén csakis második díjra tarthat igényt. Tét 10 korona, nem tagoknak 20 korona. F. v. f.

1. Polyakovits János 3 év. sötét pej mén *Belisár* 64½ kl.
Szin: Fekete sapka, kék-fehér szalag.
2. Jovics Lázár 5 éves sárga herélt *Alic* 68 klg.
Szin: Vörös szalag.
3. Peits tuk. Antal 6 éves pej kancza *Dóra* 68 klg.
Szin: Zöld szalag.
4. Hevér Károly, 4 éves sárga herélt *Mumpitz* 68 klg.
Szin: Vörös test, kék sapka, nemzetiszínű szalag.
5. Dulics Ferencz, 7 éves v. sárga kancza *Ilka* 68 klg.
Szin: Nemzetiszínű szalag.
6. Kuntics Antal, 4 éves pej kancza *Kesely* 68 klg.
Szin: Kék szalag.
7. Czrnkovits Jakab, 4 éves sárga mén *Bibicz* 69½ klg.
Szin: Kék-fehér szalag.

II. Egyesületi díj.

Adja a Nagyméltóságú m. kir. földmivvelésügyi miniszter úr.

1000 kor. Ebből 800 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. 1800 mtr. 3 év és id. belföldi ménék és kanczák számára, melyek 1900. és 1901. évben 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 év 68½ klg., 4 év és id. 72½ klg. Mének 1½ klg. több. Félvérnek 5 klg. engedmény. Minden 400 kor. össznyereményért 1 klg. több, halmozva 7 klg-ig. Tét 20 kor., nem tagoknak 40 kor. F. v. f.

1. Jombart Lajos, 4 éves pej kancza *Savante* t. v. 71 klg.
Szin: Fehér test, ibolyakek sapka.
2. Urbán Péter, 3 éves sárga kancza *Atczás* t. v. 68½ klg.
Szin: Kék test, fehér ujjak és sapka.
3. id. Vojnich Sándor, 7 é. v. pej kancza *Dáma* m. f. v. 74½ klg.
Szin: Aransárga test, vérv. gomb, szegély és sapka arany bojtjal.
4. Dobó István, 4 éves pej mén *Malachit* t. v. 74 klg.
Szin: Kék test, fekete sapka.
5. Liptay Béla, 4 éves sötét pej kancza *Diving Bell* t. v. 72½ klg.
Szin: Jobbról vör. test, kék uj, balról kék test, vör. uj, kék vörös sapka.
6. Liptay Béla 4 éves pej kancza *Pattogó* t. v. 72½ klg.
Szin: Ugyanaz.

III. Szabadka sz. kir. város díja.

1200 kor. Ebből 900 korona az elsőnek, 200 koroná a másodiknak és 100 kor. a harmadiknak. Táv. 1400 mtr. Futhat minden szabadkai lakos 3 év és id. belföldi nevelésű félvér lova. Teher 3 év 68½ klg. 4 év és id. 72½ klg. Mének 1½ klg. több. Tét 20 kor., nem tagoknak 40 korona. F. v. f.

1. Péits Tuk. Antal, 6 éves pej kancza *Dóra* f. v. 72½ klg.
Szin: Kék test, fehér szalag, fekete sapka.

2. id. Vojnich Sándor, 6 éves világos sárga kancza *Virág* m. f. v. 72½ klg.

Szin: Aransárga test, vérvörös szegély, gomb és sapka, arany bojt.

3. Vojnich Simon, 4 éves v. pej kancza *Csinos* f. v. 72½ klg.

Szin: Vörös test, sárga ujak, sárga sapka.

IV. Gátverseny.

600 korona. Adja a Magyar Lovaregylet a földmivvelésügyi miniszter ur által engedélyezett subventióból.

Tiszteletdíj az elsőnek, adják a szabadkai hölgyek és 400 korona, a másodiknak 200 kor. Táv. 2600 méter. 3 év és id. belföldi lovak számára, melyek az 1900. és 1901. években 1000 kor. értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 év 65 klg., 4 év 71 klg., 5 év és id. 72½ klg. Mének 1½ klg. több. Félvérnek 5 klg. engedmény. Minden 400 korona össznyereményért 1 klg. több, halmozva 7 klg-ig. Tét 20 korona, nem tagoknak 40 korona. F. v. f.

1. Urbán Péter 5 éves sötét pej mén *Palliard* t. v. 74 klg.
Szin: Kék test, fehér ujjak és sapka.
2. id. Vojnich Sándor 6 éves vil. sárga kancza *Arany* m. v. 69½ klg.
Szin: Aransárga test, vérvörös szegély, gomb és sapka ar. bojt.
3. Liptay Béla 4 éves pej kancza *Diving Bell* t. v. 71 klg.
Szin: Jobbról vörös test kék uj, balról kék test vörös uj kékvörös sapka.
4. Hoffmann Lipót 3 éves sárga mén *Buff* t. v. 79½ klg.
Szin: Aransárga kék szalaggal veres sapka.

V. Eladó verseny.

400 korona az elsőnek, tétek fele a másodiknak. Táv. 1200 méter. 3 év és id. belföldi félvér lovak számára, melyek az 1900. és 1901. évben 1000 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 év 70½ klg. 4 év és id. 72½ klg. Mének 1½ klg. több. Nyertes ló 2000 koronáért árverés útján eladó, az árverési többlet fele a második lóé, fele az egyesületé, minden 200 korona árleengedéért 1 klg. kevesebb. Legkisebb eladási díj 600 korona. Tét 20 korona, nem tagoknak 40 korona. F. v. f.

1. Dobó István 4 éves s. pej kancza *Banya* 70½ klg.
Szin: Fehér szalag, egyenruha.
2. Hevér Károly 8 éves sárga herélt *Mumpitz* 66½ klg.
Szin: Vörös test, kék sapka, Nemzeti szín szalag.
3. Vojnich Béla 4 éves pej kancza *Lepke* 69½ klg.
Szin: Vörös test sárga ujak, sárga sapka.

VI. Vigasz verseny.

150 kor. Ebből 100 kor. az elsőnek, 50 kor. a másodiknak. Táv. 1000 mtr. Nyitva oly lovak részére, melyek a mezőgazdák versenyében futottak és díjat nem nyertek. A verseny csak akkor tartatik meg, ha legalább három lo indul. Teher 3 év 63 klg., 4 év és id. 68 klg. Tét nincs. Nevezés a helyszínen.

Nyilttér.*)

A legjobb és legégszesebb
üditő-ital,
 mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
 vegyületet ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
 legújabb öngyártás
SÁVANYÚ-KÖR

oltja a szomjat, hűsít és felírásit egyaránt. A legjobb szor a nyári hőség tikasztó hatása ellen.

* E fovat alattikéért nem vállal felelősséget a Szerk

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő
 és minden e szakmába vágó munkát elfogad a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben, úgy helyb n mint vidéken

Kladek Kázmér
 Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
 Gyors és pontos elkészítés!

TROPON a legjobb tápláló és erősítő szer.
TROPON ötszörte táplálóbb, mint a hús, melynek 1 fontosabb részét: fehérnyőjét tartalmazza.
TROPON növeli az egészségesek testi erejét, megakadályozza a betegek elgyöngülését, siettet az idülők megerősödését.
TROPON megbecsülhetetlen mindama betegségekben, a melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek.
TROPON nélkülözhe etlen táplálék a azért mindazoknak, kiknek ross az gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegek, akik verszegények, köszvényesek, tüdőbajosok, cukorbetegesek és más olyan bajokban szenvednek, melyek a reudes étellekkel való táplálkozást lehetetlen é teszik.
TROPON n-csak a legjobb, hanem a legolcsobb fehérnyékészítmény is.
 Ára: 100 grm. 1 kor. 20 fillér.
TROPON kapható minden gyógyszerertáiban.

Szagtalan és azonnal száradó

Eredeti üvegekben Korona 2.40
 korona 1.60

A szoba azonnal használható; tartós, szagtalan.

Franz Christoph
padló-fénymáza

lehetőségessé teszi, szobákat festeni anélkül, hogy azokat használaton kívüli helyezné, mivel a kellemetlen szag, a lassú és nedves száradás, mely az olajfesték és olajmáz sajátja, elkerülhetővé válik. A használata oly egyszerű, hogy mindenki maga mázolhat. A padlózat nedvesen feltörülhető, anélkül, hogy a fényéből veszítene. — Különböztessünk meg:

— **festett padló-fénymáz,** — sárga-barna és mahagoni-barna, mely mint az olajfesték takar és egyben fényt ad: tehát régi vagy új padlóra alkalmas. Minden foltot, korábbi mázat, stb. takar; és

— **tiszta fénymáz** (festetlen) — új padlóknak és parquettának, mely csak fényt ad. Nevezetesen parquettának és már olajja bevont teljesen új padlóknak, csak fényt kölcsönöz, a fa mintát tehát nem takarja.

Posta-csomag kb. 35 Mtr. (2 közép. szoba) frt. 6-90.

Minden városban, hol lerakatok vannak, rendelmenyek azoknak származandók át; minták és prospectus ingyen és émentve. Vételnél a cég és gyári helyegzőre ügyelendő, mive ezen eső. fenálló gyártmány, többszörösen utánozva 185hamisítva jóvalta rosszabb és sűrűn, a cselé-ny meg nem felelően, hozatik áruba.

FRANZ CHRISTOPH
 feltaláló és egyedüli gyárosa a valódi padló-fénymáznak.

PRAG-K. BERLIN W.
 Kapható: Schwimmer Rózánál.
 Szabadkán, Schwimmer Rózánál.

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárok Budapest Václav-körút 63. sz.
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és göcséplőgép-készletek 2^{1/2} és 3 lóerőig, számalakozások, továbbá járgány-csöplőgép, lóhera-csöplők, tisztító-pórák, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
 legjobb sorvetőgépek szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-kék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék birtokosra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csöplőgép-gyára.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

húsból készült és ennek tápanyagát tartalmazó istelen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gryégu és a táplálkozásban elmaradotainak, idég-, mell- és gyomor-betegeknek, beteggyasoknak, angol kóiban szenvedő gyermekeknek, tüdő-lőknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a **sápkórosoknak** lesz ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 29% szerves vas-szulfidből álló, a melyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose rendkívül gerjeszt az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszer-tárakban és gyógyszerkereskedésben.

ein aus Fleisch hergestelltes
 geruch- und geschmacklos
NÄHRMITTEL
 in Pulverform.

VOR FEUCHTHEITEN ZU SCHÜTZEN!!

ALLE ANSIO CSOK ELEN EREDELI CSOMAGOLÁSBAN

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apró hirdetés beiktatása legfőlebb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérért vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesítéseket a kiadóhivatal ad; ler élbeli kérdésekhez válasza való hólyeg mellékelendő.

Két buforozott utcai szoba kiadó Cz m a kiadóhivatalban.

Három darab 3-4 suk magas c-ka dupla ablakot megvé-telre keresek. — Czim a kiadóhivatalban.

Elhatározás folytan egy 18 év óta fen-nálló vendéglő és fű-szerkereskedés B-To-po yán Kálvári -utczá-ban szabadkézből eladó. Értesítést ad Schád! Já-nos Szabadkán Zom-bori-ut és V rág György Baján.

! Öreg és fiatal !
embereknek
 ajánlatik Dr. Müller orvos-naknak, díjazott és újabb sokszorosított kiadásban meg-jelent folyóirata a **ömegegongált ideg** és **nemi szervekéről**, valamint annak a radikális gyógykezelésre vonatkozó ok-tatása is.
 Hírmentes küldemények bor-íték alatt 1 kor. 20 fillér le-velbelyegekben
Curt Röber, Braunschweig.

Egy meli gins es-a-ladnál egy ur vagy ma-ános nő részére egy külön bejárta bu-forozott szoba teljes ellátással vagy anélkül érbe adó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó!
 az „Otthoni” folyóirat 2011. évi 2. füzet.

14992 tan. 901. sz.

HIRDETÉS.

A törvényhatósági bizottság f. hó 11-én megtartott közgyűlésben 14992/313 számú határozatával az ezen év végével kilépő bizottsági tagok helyének betöltésére választási határnapul 1901. évi szeptember 28-át tűzte ki.

A választás az 1886. évi XXI. t.-cz. 39 §-a alapján kerületenként reggeli 9 órakor kezdődik és délután 4 órakor végződik.

Felhívom ez alkalomból a választó polgárokat, hogy az említett napon a választás megkezdése előtt a hivatkozott törvényzcikk 38. §-a értelmében bizalmi férfiakat jelöljék ki, mert a mennyiben ezen joggal élni nem fognak, a bizalmi férfiakat a választási elnök fogja kinevezni.

Az I-ső választó kerület választ 8 bizottsági tagot, választási hely a templomtéri a belvárosi községi iskola (Vörös ökör), választási elnök Farkas Zsigmond b. tag, helyettese idb. Frankl István b. tag.

A II-ik kerület választ 8 bizottsági tagot, választási hely a templomtéri új elemi iskola. Megjegyzetük, hogy ezen kerületben egy legkevesebb szavazatot nyerő bizottsági tag 3 évre választatik. Választási elnök Ra'ss Mihos b. tag, helyettese Vojnich Z. Máté b. tag.

III-ik kerület választ 8 bizottsági tagot, választási hely a templomtéri új elemi iskola, választási elnök Scozza Zoltán b. tag helyettese Dimitrievics Bogdán b. tag.

IV-ik kerület választ 7 bizottsági tagot, választási hely az ujonnan épült népiskola, választási elnök ifj. b. Vojnits Sándor b. tag, helyettese Rómics Pál közgyám.

Az V-ik kerület választ 9 bizottsági tagot, választási helyiség Piukovich-féle iskola. Választási elnök Rieger Mihály, helyettese Szkenderovits Péter b. tag.

A VI-ik kerület választ 8 bizottsági tagot, választási helyiség az új főgymnasium. Választási elnök Vermes Béla biz. tag, helyettese Meznerics Ferenc biz. tag.

A VII-ik kerület választ 7 bizottsági tagot, választási hely az ujonnan épült községi iskola (kakas). Megjegyzetük, hogy ezen kerületben egy legkevesebb szavazatot nyerő bizottsági tag 3 évre választatik. Választási elnök dr. Matievics István biz. tag, helyettese Alapfy István v. aljegyző.

A VIII-ik kerület választ 8 bizottsági tagot, választási hely az ugynevezett „Ludas“-féle iskola. Választási elnök ifj. b. Vojnics Máté v. főügyész, helyettese Miatovics Milán biz. tag.

A választó kerület beosztására nézve a szervezési szabályrendelet 5. §-ának rendelkezései fenttartatnak, miért is:

Az I-ső választó kerület képezi az I-ső kör, továbbá a vámtelkei, zobnaticzai, tompai és radonováci puszta, a radonováci, szegedi majsai, halasi szőlők, napkeleti és napnyugati ugarok.

A II-ik választó kerület áll a város II-ik köréből és kelebiai pusztából.

A III-ik választó kerület magában foglalja a városi III-ik kör és Sebesics pusztát.

A IV-ik választó kerület alkotja a városi IV-ik kör és tavankuti pusztát.

Az V-ik választó kerület áll az V-ik körből és györgyeni pusztából.

A VI-ik választó kerület áll az VI-ik kör és nagyfényi pusztát, valamint a bajai és buczkai szőlők.

A VII-ik választó kerület a város VII-ik köréből és Verusics pusztából áll.

A VIII-ik választó kerülethez a városi VIII-ik kör és Ludas pusztát tartozik.

Felmentjük, hogy az 1886. évi XXI. t.-cz. 44. §-a szerint az elnök, a bizalmi férfiak és 38 §. szerint jelen lenni köteles hivatalos személyek s általában a szavazók a törvény oltalma alatt állauak.

Szabadkán, 1901. évi szeptember 12-én.

Mamusich Lázár,
polgármester.

TÜZÁLLÓ
Chamotte
cserép - kályhákat
modern színekben és formákban szállít
Dániel A. József
cserép-kályha készítő Szabadka.
Állandó minta-raktára:
Batthyány-utca, Csajkás ház.
Javítások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szolid munka, olcsó árak.
Gyár-telep: II-ik kör, 378 sz.

Angol stílusban készült
HÁLO SZOBA
és renesans stílusban
Ebédülőszoba
butor eladó

SEFCSITS LAJOS asztalosnál,
VI. k. Halasi-ut 203. sz.

970. sz. éln. 901.

Pályázati hirdetmény.

Néh. br. Rudits József a Szabadka sz. kir. város területén született, a felsőbb és az ezekkel egyenrangú tanintézetek, valamint a középiskolai és az ezekkel egyenrangú tanintézetek növendékei, továbbá a polgári és elemi iskolák szegénysorsu növendékei segélyezésére löbbrendbeli alapítványi segélyösszeget létesítvén, ezen segélyösszegek a folyó tanévben ismét felosztás alá kerülnek.

Ezen alapítványi összegek a következők:

I.

A felső és ezekkel egyenrangú tanintézetek tanulói részére:

2 darab	300	koronás
2	200	"
4	100	"

II.

A középiskolai és ezekkel egyenrangú tanintézetek tanulói részére:

2 darab	200	koronás
4	100	"
12	50	"

III.

A polgári iskolák növendékei részére:

4 darab	40	koronás
12	20	"

IV.

Az elemi iskolák növendékei részére:

30 darab	10	koronás
60	5	"

Felhívom ennél fogva mindazon szegénysorsu tanulókat, kik ezen Rudits-féle ösztöndíj valamelyikét elnyerni óhajják, hogy az eziránti pályázati kérvényeiket

a.) a vagyoni viszonyaikat
b.) szabadkai születésüket és illetőségüket
c.) azt, hogy elemi, polgári, közép vagy felső tanfolyamot tényleg hallgatnak is,

d.) kifogástalan erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelve **folyó évi szeptember hó 30-ig** bezárólag Méltóságos Schmausz Endre főispán urhoz Szabadkán nyujtsák be.

A nem szabadkai születésű és illetőségű egyének kérvényei figyelembe nem vétetnek.

Szabadkán, 1901. évi szeptember hó 9-én.

Mamusich Lázár,
polgármester.

Én
Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, első szabadkai kivilágítási vállalkozó s közönséző
Kazinczy (Gombkötő) utca 92. sz. özv. Bilitzkyné házában.

Értesítem a nagyrélemlű közönséget és az egyleteket, hogy Pudler Dániel tánczmesterral és Pudler B.-vel **soha semmiféle üzleti összeköttetésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatja**

Egyben értesítem a nagyrélemlű közönséget és az egyleteket, hogy elvállalok ezenal is kivilágítást, bármilyen alkalomkor díszítést és hálakra, lakadalmakra, házmunkákra: estélyekre kiköcsöszők zászlókat, ozmerket, lamponokat, fagyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

A közlegő képviselőválasztásokra szükséges minden nagyságu záralók és jelvények készítését elvállalám igen juttányos árban.

Átkötözésnél butorcsomogolást valamint kárpitos munkát javításra is elfogadok a legolcsobb árban ugy **helyben mint vidéken.**

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Hazai ipar. EMKE padlómáz. Magyar gyártmány.

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk Berkes-féle EMKE padló fénymáz, s így elérjük, hogy kitűnő legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közművelőnk ezélt szolgálunk, mert 5% az EMKE javára szolgál. A Berkes-féle EMKE padló lack

a szobapadlók fényezésére kiválóan alkalmas, mert:

A Berkes-féle „Emke“ szobapadló fénymáz

rögtön szárad s így a fényezett szoba egy óra múlva már használatba vehető. szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot napokig a szobákban tűrni. mosható s szárazra törülve fénye még fokozottabb, víztől nem lesz fojtos mint a többi lack. fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb. üveg kecsénygüvé válik s így legkevésbé kopik. aze-szszel hígítható. kitűnően alkalmas konyhabutorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására. a ragadós padlókat szárazzá teszi.

Gyártás és eladási hely: **BERKES BERTALAN Nagy-Várad.** Egyedüli eladási hely: **Schwimmer Róza** kereskedése, ezélt: **Vasváry és Hoffmann**

Guber forrás **!!! leghatasosabb !!!**
vas-arsen-viz
 vérszegénység, női betegségek, ideg és bőr betegségek stb. ellen.
Kapható minden ásvány-víz kereskedésben gyógyszertárak és drogeriákban.

Pálinka főzőknek
száraz tűzifa
cséplőszén
czement
 kapható
Braun Herman fia
 szállító, a huszár lovarda mellett.
 — **Telephon 122. sz.** —

JÓ ES OLCÓ ÓRÁK!
 8-évi jótállással privát vevőknek
KONRAD JÁNOS
 óragyára, arany, ezüst és ékszer áruk szállító-báza.
BRÜX (Csehország)
 Jó nickel-rem-óra 3.75
 Valódi ezüst-rem-óra 5.80
 Valódi ezüst lánc 1.20
 Nickel ébresztő óra 1.95
 Cégem a cs. és k. birodalmi czim-mel van kitüntetve, számtalan arany ezüst kiállítási érem valamint ezernyi elismerő levél van birtokomba. képes árjegyzék ingyen és bérmt.

Figyelem!
 Az angol-bur háboru kitörésével a transzváli gyémánt bányák briliáns kivitelét beszüntették, minéllogva ennek értéke roppant magasra emelkedett. Most, hogy a háboru befejezést nyer, a kivitel megkezdődik és a briliáns áru értéke nagyon esökkeni fog. A kinek eladó briliáns kövekkel kirakott ékszerai vagy zálogcédulái vannak, azokat a legmagasabb árban vásárlom.
Mayerhof F.
 Szabadka, Kossuth-u. a Nemzeti-szállóadal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli nagyobb gazdák tehenészetéből első minőségű naponta friss tea vaját 1/16-1/8-1/4 klg és nagyobb darabokban 2.80 fillér kilogrját nagyobb vehetnél megfelelő árendedménnyel elárusitok.
Sztojkovits Döme.

Ó-Kanizsán 1 ho'd 600 □-öl területű szántóföld mely a II-ik vetőben fekszik Raffai János és Hegedűs Mátyásné szül. Nagy Anna-féle szántó földek szomszédságában szabadkézből eladó. Bővebb értesítés Krausz és Fischer szabadkai nyomdász cég ad. Az ingatlan azonnal birtokba vehető.

Jencs-féle Narancsvirág-Crème.
 Teljesen ártalmatlan és biztos szer szeptől, pattanások, májfoltok, bőrtatka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megövi a bőrt a megpedeséstől; megszünteti az arcz és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ráncos arczbört simává üdévé teszi.
 Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbört fényességét. **Arca 1 korona.** A hozzávaló **Narancsvirág 1 ondre doboza 1 korona.** Kapható:
Jencs Vilmos
 „Szt. János“ gyógyszertárban
 Budapest, II., Széna-tér.
 Főraktár: Dr. EGGER „Nador“ gyógyszertára Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kovács Testvérek asztalos és kárpitos butorraktára
 Szabadkán, VIII. kör Prokes-palota (vasúttal szemben.)
 ajánlja a legjobb minőségű butorait olcsó árak mellett. — **A tiszt. Clerus, hivatalnok, gazdák, jegyző és tanító urak részére előnyös fizetési feltételek** mellett árfelemlés nélkül.
Kivonat az árjegyzékből.
teljes hálószoba berendezés:

2 fényezett szekrény 1 ajtó faragványal 32	2 fényezett szekrény 2 ajtó faragványal 40	2 matt (ó-ném.) szekr. 2 ajt. far. v. dobpárk 45
1 „ „ „ „ „ „ „ „ 28	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 34	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 34
1 „ „ „ „ „ „ „ „ 12	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 16	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 82
1 „ „ „ „ „ „ „ „ 13	2 „ „ „ „ „ „ „ „ 13	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 26
2 tükr. farag. me-zett fiv. 8	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 8	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 12.50
Száll. te 8 drb.-ból álló hálószoba dűs m. far. betétekkel fek. m. 150 far. betétekkel vörös m. la 170 és felebb 52	1 diván sző-ettel és diszítve 15	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 20
1 farag. tli C edenz fekete márvány 52	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 20	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 50
1 „ „ „ „ „ „ „ „ 72	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 12.50	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 15
1 Credenz faragott fülkével 78	1 kihúzó asztal 2 betéttel 12.50	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 15
7 ábr. bol álló szalon garnitúra selyem szövettel 75 fr.-tól felebb 12.50	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 12.50	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 15
1 diván amerikai bőrrrel 12.50	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 12.50	1 „ „ „ „ „ „ „ „ 15

Raktáron tartunk: hajlított fa- és vasburorokat, sodrony és kárpitozott ágybetéteket, matrátzot, tükröt, képet, Consolokat s minden e szakba vágó árukat a legutányosabb árakert.

Hazai gyártmány, három évi jótállás a minőségért!

Nyomatolt Krausz és Fischer lap-utalaidonosok kényvnyomdájában Szabadkán, (Bány szálloda mellett.)